

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till Utredningen om
obligatorisk arbetslöshetsförsäkring
(A 2007:02)

Dir.
2008:9

Beslut vid regeringssammanträde den 31 januari 2008

Sammanfattning av uppdraget

I tilläggsdirektivet ges ett tilläggsuppdrag som i huvudsak innebär följande. En ny förvaltningsmyndighet under regeringen bör tillskapas, men utredaren kan också överväga att använda en befintlig myndighet.

Utredaren ska utreda två alternativa möjligheter för uppbörd av avgifter och utbetalning av ersättning. Det första alternativet är att myndigheten har hand om uppbörden av avgifter till den obligatoriska arbetslöshetsförsäkringen och att Alfa-kassan fortsatt betalar ut arbetslöshetsersättning. Det andra alternativet är att myndigheten har hand om både uppbörden av avgifter och utbetalningen av ersättning.

Utredaren ska senast den 15 maj 2008 redovisa de delar av utredningsuppdraget som rör författningsändringar som bedöms nödvändiga för att genomföra en obligatorisk försäkring, som vid arbetslöshet ger de försäkrade som uppfyller arbetsvillkoret en ersättning baserad på förlorad förvärvsinkomst och utredningsuppdraget i övrigt senast den 30 september 2008.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 28 juni 2007 att en särskild utredare ska föreslå hur den nuvarande arbetslöshetsförsäkringen ska omformas till en obligatorisk försäkring som vid arbetslöshet ger de försäkrade som uppfyller arbetsvillkoret en ersättning

baserad på förlorad förvärvsinkomst. I utredningsdirektiven anges att utredaren ska utgå från att den nuvarande organisationen med självständiga arbetslöshetskassor ska bestå och vid behov kompletteras med offentligt organ för administration av försäkringen för den som inte är medlem i någon arbetslöshetskassa. Utredaren ska vidare överväga frågan om vilka övriga kvalificeringsvillkor som ska gälla inom arbetslöshetsförsäkringen, såsom inträdesvillkor och medlemsvillkor. Utredaren ska i detta sammanhang också överväga hur och på vilka grunder den enskilde ska lämna försäkringen.

Utredaren ska även belysa effekterna av förslagen för arbetsmarknaden, arbetslöshetskassorna, arbetsmarknadens parter, de förvärvsarbetande och andra berörda. Utredaren ska vidare överväga arbetslöshetskassornas skyldighet att betala förhöjd avgift till staten för medlemmar som arbetar deltid eller är förhindrade att arbeta, t.ex. de som är långtidssjukskrivna, föräldralediga eller tjänstlediga för studier. Utredaren ska också belysa för- och nackdelar med olika former för medlemmarnas betalning av avgifter till arbetslöshetskassorna.

Utredaren ska överväga vilka åtgärder som är nödvändiga för att upprätthålla efterlevnaden av regelverket kring arbetslöshetsförsäkringen och ge möjligheter till kontroll. Utredaren ska utgå från att en ny obligatorisk arbetslöshetsförsäkring inte ska medföra en ökad statsfinansiell kostnad i förhållande till den nuvarande försäkringen. Utredaren ska vidare lämna de förslag till författningsändringar som bedöms nödvändiga för att fullgöra uppdraget.

Tilläggsuppdraget

De personer som inte är medlemmar i eller anslutna till en arbetslöshetskassa och som med en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring skulle kunna få inkomstrelaterad ersättning vid arbetslöshet bör med egna avgifter vara med och finansiera den obligatoriska försäkringen. I likhet med den medlemsavgift som en medlem i eller ansluten till en arbetslöshetskassa betalar är det huvudsakligen en avgift för en

försäkring. Därför bör uppbörden av avgiften inte ske via Skatteverket utan med hjälp av någon annan instans. Det är sannolikt att uppbördsinstansen kan komma att behöva information om många människors personliga förhållanden i fråga om bl.a. inkomster, arbetslöshet och medlemskap i eller anslutning till en arbetslöshetskassa. Regeringen finner därför att instansen ska vara en myndighet under regeringen. En ny förvaltningsmyndighet under regeringen bör tillskapas för ändamålet, men utredaren kan också överväga att använda en befintlig myndighet.

Utredaren ska utreda två alternativa möjligheter för uppbörd av avgifter och utbetalning av ersättning. Det första alternativet är att myndigheten har hand om uppbörden av avgifter till den obligatoriska arbetslöshetsförsäkringen från de personer som inte är medlemmar i eller anslutna till en arbetslöshetskassa och att Alfa-kassan fortsatt betalar ut arbetslöshetsersättning till de av dessa personer som uppfyller villkoren för ersättning. Det andra alternativet är att myndigheten har hand om både uppbörden av avgifter till den obligatoriska arbetslöshetsförsäkringen från de personer som inte är medlemmar i eller anslutna till en arbetslöshetskassa och utbetalningen av arbetslöshetsersättning till de av dessa personer som uppfyller villkoren för ersättning.

Utredaren ska överväga hur myndigheten ska få nödvändig information för uppbörden och utbetalningarna samt vilka bestämmelser om s.k. uppgiftsskyldighet som behövs. Utredaren ska vidare överväga behovet av bestämmelser om sekretess och tystnadsplikt samt behandling av personuppgifter. Finner utredaren att det är nödvändigt att införa nya eller ändrade bestämmelser därom ska utredaren också lämna förslag till de bestämmelser som behövs.

Redovisning av uppdraget

Utredaren ska enligt de ursprungliga direktiven senast den 31 januari 2008 redovisa de delar av utredningsuppdraget som rör författningsändringar som bedöms nödvändiga för att genomföra en obligatorisk försäkring, som vid arbetslöshet ger

de försäkrade som uppfyller arbetsvillkoret en ersättning baserad på förlorad förvärvsinkomst. Uppdraget i övrigt ska enligt de ursprungliga direktiven redovisas senast den 30 september 2008. Utredaren ska i stället senast den 15 maj 2008 redovisa de delar av utredningsuppdraget som rör författningsändringar som bedöms nödvändiga för att genomföra en obligatorisk försäkring, som vid arbetslöshet ger de försäkrade som uppfyller arbetsvillkoret en ersättning baserad på förlorad förvärvsinkomst och utredningsuppdraget i övrigt senast den 30 september 2008.

(Arbetsmarknadsdepartementet)